

Ontwikkelingsgericht Onderwijs op Basisschool Sint Jan

Smitseind 35
5525 AN Duizel
Tel. (0497) 51 22 28
info@sintjanduizel.nl
www.sintjanduizel.nl

Basisschool Sint Jan biedt Ontwikkelingsgericht Onderwijs (OGO), onderwijs waarin echt en effectief geleerd wordt. OGO gaat uit van aan de ene kant leerling-volgend onderwijs en aan de andere kant leerkracht-gestuurd onderwijs. Onze tijd vraagt om onderwijs dat voor kinderen echt zinvol is en tegelijkertijd hoogwaardige kennis en vaardigheden aanbrengt. In OGO gaat het om een uitgekiend samenspel tussen een inspirerende leraar en de groep. In betekenisvolle activiteiten vullen ze elkaar aan. De leerkracht als doelgerichte begeleider met veel kennis over ontwikkelingsperspectieven en vak-inhouden, maar met de leerlingen in de hoofdrol. Immers zij moeten het doen. Actieve en nieuwsgierige leerlingen doen het beter op alle fronten. Op de Sint Jan vinden zij een rijke leeromgeving waarmee zij vooruit kunnen met leren en leven.

Kenmerken van OGO op basisschool Sint Jan:

- er is een thematische planning voor een periode van 8 weken
- per thema staat een sociaal culturele praktijk centraal
- de leerkracht bedenkt na evaluatie van het thema vervolgstappen voor de thematische planning van het nieuwe thema
- de kinderen hebben inbreng in de keuze en de planning van thema-activiteiten
- de activiteiten zijn betekenisvol en functioneel
- waar mogelijk worden vanuit de leermethoden de doelen gekoppeld aan thema gerelateerde activiteiten
- in de onderbouw hebben de activiteiten een spelkarakter
- in de bovenbouw hebben de activiteiten een onderzoekend karakter
- de leerkracht vervult verschillende rollen
- de leerkracht is deelnemer aan de gezamenlijke activiteiten
- de leerkracht geeft sturing aan de gezamenlijke activiteiten
- de kinderen komen problemen tegen die om een oplossing vragen
- de kinderen worden geholpen om problemen met elkaar aan te pakken

Bij dit alles wordt steeds de Zone van Naaste Ontwikkeling goed in de gaten gehouden. De leerkracht volgt en stuurt de kinderen zodat ze een stap verder kunnen komen. Daarbij heeft de leerkracht hoge en realistische verwachtingen. Het thematiseren en het werken met een portfolio staat hierbij centraal. Het werken met het portfolio van de kinderen is nog in ontwikkeling.

Het thematiseren is kenmerkend voor onze school. Een thema is een onderwerp waar kinderen op een bepaald moment belangstelling voor kunnen hebben. Het kunnen actuele gebeurtenissen zijn of thema's die op een bepaalde manier prikkelend werken op de interesses van de kinderen. Thema's worden ingebracht door de leerkrachten om een evenwichtig inhoudelijk aanbod te behouden. Via de

leerlingenraad hebben de leerlingen inbreng in de themakeuze. Voorbeelden van behandelde thema's zijn: nieuws uit de natuur, feesten, kunst en Middeleeuwen. De thema's kennen een gestructureerde opbouw in fases (oriëntatie, verdieping, presentatie). In het onderwijsplan wordt rekening gehouden met een verantwoord aanbod op basis van vastgestelde kaders en doelen. De leerkrachten bereiden dit gedegen voor, per bouw, en vertalen dit naar het volgende proces in het onderwijs. De thema's lopen als rode draad door alle spel- en onderzoeksactiviteiten en zorgen voor verbinding naar de sociaal culturele praktijk.

Naast het thematisch werken voor de wereld-oriënterende vakken, werken we met bestaande methodes voor de basisvaardigheden. Onder de basisvaardigheden verstaan we technisch lezen, taal, begrijpend lezen, rekenen en spelling. Deze vakken worden door de leerkracht gegeven aan de hand van methodes. Hierin staan de doelen vermeld en de methode vormt de leidraad voor de inhoud van de lessen. Waar mogelijk worden de activiteiten vertaald naar het thema.

Spel en onderzoek in de groepen:

Het wereld-oriënterend onderwijs wordt dus bij ons op school vormgegeven vanuit thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. In de thema's werken we vanuit de echte wereld. In groep 1 tot en met 4 is dit terug te zien in de spelactiviteiten. Er komt in de klas bijvoorbeeld een winkel, een dierentuin of een camping. In de groepen 5 tot en met 8 onderzoeken we die echte wereld. Hoe schrijf je een kookboek, hoe werkt een reisbureau, hoe maak je een krant? Dit vertalen we in de groep naar onderzoeksactiviteiten. Om onze sociaal culturele praktijk zo echt mogelijk te laten zijn, maken we gebruik van bronnenonderzoek, praktijkonderzoek en experimenteel onderzoek.

Groep 1 en 2

Na de startactiviteiten bepalen we met de kinderen hoe we de themahoek gaan inrichten. Van daaruit ontstaat vervolgens het spel. De ontwikkeling van het spel verloopt in verschillende fases. Een kind start met het ontdekken van materialen (manipulerend spel) en leert vervolgens om een eenvoudig rollenspel te spelen. Dit ontwikkelt zich tot thematisch rollenspel. Vanuit het spel in de themahoek krijgen de kernactiviteiten vorm en inhoud. Bijvoorbeeld: er worden bonnetjes geschreven voor in de winkel (leesschrijfactiviteit) of er wordt afgerekend met echt geld (rekenactiviteit). Hier worden activiteiten aan gekoppeld, die aansluiten bij alle ontwikkelingsgebieden.

Groep 3 en 4

In groep 3-4 bespreken we na de startactiviteiten welke invulling er aan het thema gegeven wordt. De kinderen richten samen met de leerkracht de spelhoek in. Ze bedenken welke materialen ze nodig hebben of moeten maken. Vervolgens ontwikkelt zich in deze hoeken het themaspel. Hierin kunnen kinderen initiatieven ontplooiën ten aanzien van een rol. De leerkracht helpt bij het concreet maken van deze rol. Tijdens het spelen is de rol van de leerkracht gericht op het uitdiepen en verfijnen van het spel en aandragen van spelsuggesties en wereld-oriënterende kennis. Zowel sociale leermomenten onderling als het delen van kennis komen terug in het spel.

Groep 5 en 6

Het onderzoek naar de echte wereld, vloeit in groep 5-6 altijd voort uit de startactiviteiten die de leerkracht vooraf bedacht heeft. Zo vullen kinderen samen met de leerkracht het thema verder in. De leerkracht bepaalt vooraf het groepsdoel. Samen met de kinderen bespreken ze hoe ze dit doel kunnen behalen met behulp van een onderzoek. Ze beginnen hun onderzoek met het stellen van onderzoeksvragen om erachter te komen wat ze willen onderzoeken. Om deze vragen te kunnen beantwoorden werken de kinderen met een eigen onderzoeksplan. Daarin wordt vastgelegd welke stappen worden ondernomen om een antwoord op de vragen te vinden. De omgang met verschillende bronnen (boeken, het internet of personen) is een belangrijk deel van het onderzoek. Want hoe vind je nu de juiste informatie en wat doe je ermee? Ook de manier van presenteren van de informatie komt aan bod. Presenteren is immers de hoogste vorm van taalvaardigheid.

Daarnaast werken we met de groep naar een sociaal culturele praktijk toe. Zo raken kinderen betrokken bij het thema, werken ze samen en zetten ze zich in voor elkaar, want ze hebben een gezamenlijk doel.

Groep 7 en 8

Het onderzoek in groep 7-8 bouwt zich weer verder uit naar de wijde wereld om ons heen, maar komt overeen met dat van groep 5-6. De onderzoeksplannen staan ook in groep 7-8 centraal, zodat de kinderen de kans krijgen om te leren naar eigen interesse met behulp van onderzoeksvragen. De groep werkt in subgroepen aan een onderzoek en iedereen heeft daar zijn of haar inbreng in. Samen zijn ze verantwoordelijk voor het tot stand komen van de sociaal culturele praktijk. Dit verhoogt de betrokkenheid en motivatie voor het thema.

In groep 7-8 werken de kinderen aan een groepsdoel en een persoonlijk leerdoel. De leerkracht bepaalt in de voorbereiding van het thema het groepsdoel. In overleg met de leerkracht komen de kinderen tot een passend leerdoel.

Er ligt nadruk op het onderzoeksplan, maar ook op de vaardigheden met betrekking tot het samenwerken en het presenteren. Daarom worden verschillende coöperatieve werkvormen ingezet. In de groep presenteren de kinderen naar elkaar wat ze onderzocht hebben.

Ook de leerkracht draagt bij aan het onderzoek. Deze brengt problemen in, bewaakt leerlijnen en geeft instructie. Wereld-oriënterende onderwerpen worden samen met de leerkracht uitgediept en er wordt voortgeborduurd op eerder opgedane kennis.

Portfolio

Tijdens het themawerk verzamelen de kinderen met de leerkracht werk, waar ze trots op zijn. Zij reflecteren op het gekozen werk en stoppen het in het portfolio. Het verzamelde werk laat de ontwikkeling van het kind zien.

2 keer per jaar krijgen ouders de gelegenheid om het portfolio in te zien en om te horen waar de groep aan gewerkt heeft tijdens het thema. De kinderen en de leerkrachten presenteren dan de sociaal culturele praktijk. Bovendien gaan de kinderen dan met de ouders in gesprek over hun portfolio.

